

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
МИНИСТЕРСТВО НА ФИНАНСИТЕ

Кабинет на министъра

Изх. № 01-00-94

София, 27.04.2021 г.

НАРОДНО СЪБРАНИЕ	
Вх.№	154-06-34
Дата	27.04.2021 г.

ЧРЕЗ

Г-ЖА ИВА МИТЕВА
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА
45-ТО НАРОДНО СЪБРАНИЕ НА
РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

10/12
Иван Митев

ДО

Г-ЖА МАРИЯ КАПОН
НАРОДЕН ПРЕДСТАВИТЕЛ
ОТ ПГ НА „ИЗПРАВИ СЕ! МУТРИ ВЪН“

На № 154-06-34 / 20.04.2021 г.

ПИСМЕН ОТГОВОР НА ВЪПРОС

Относно: Ефективност и управление на Фонда на фондовете.

УВАЖАЕМА ГОСПОЖО КАПОН,

В отговор на Ваш въпрос с изх. № 154-06-34/20.04.2021 г. относно ефективност и управление на Фонда на фондовете, Ви предоставям следната информация:

„Фонд мениджър на финансови инструменти в България“ ЕАД (ФМФИБ) осъществява дейност по изпълнение на финансовите инструменти, прилагани по програмите, съфинансирани от Европейските структурни и инвестиционни фондове (ЕСИФ), като бенефициент съгласно чл. 2, т. 27 от Регламент (ЕС) № 1303/2013¹ и изпълняващ функциите на „фонд на фондовете“ по смисъла на чл. 2, т. 27 от същия регламент.

В тази връзка ФМФИБ е сключил финансови споразумения с Управляващите органи на шест оперативни програми², съфинансирани от ЕСИФ, за управление на ресурс към крайни получатели в размер на 1 263 млн. лв. за програмен период 2014-2020 г.

¹ Регламент (ЕС) № 1303/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 17 декември 2013 г. за определяне на общоприложими разпоредби за Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд, Кохезионния фонд, Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони и Европейския фонд за морско дело и рибарство и за определяне на общи разпоредби за Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд, Кохезионния фонд и Европейския фонд за морско дело и рибарство, и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1083/2006 на Съвета (ОВ L 20/12/2013) (Регламент 1303/2013).

² ОП „Иновации и конкурентоспособност“ (ОП ИК), ОП „Развитие на човешките ресурси“ (ОП ЧР), ОП „Региони в растеж“ (ОП РР), ОП „Околна среда“ (ОП ОС), „Програма за развитие на селските райони“ (ПРСР), „Програма за морско дело и рибарство“ (ПМДР)

В допълнение, ФМФИБ изпълнява и функциите на Холдингов фонд за инструментите за финансов инженеринг по Оперативна програма "Регионално развитие" 2007-2013 г.

ФМФИБ осъществява своята дейност чрез финансови посредници, като освен че реализират съответния публичен ресурс на пазара, финансовите посредници по договор се ангажират да привлекат към публичния ресурс допълнителни частни средства (собствени и на трети инвеститори).

Към настоящия момент договорените с финансови посредници средства са в размер на 998 млн. лв. или 79% от предоставения за управление ресурс, като периодът за реализация е до 2023 г.

Прилаганите от ФМФИБ инвестиционни стратегии и подход в изпълнението на финансовите инструменти са дефинирани в подписаните споразумения със съответните Управляващи органи на оперативни програми, които са предоставили средства във Фонда на фондовете.

Въпрос 1: Моля да ни предоставите информацията относно структурата на разпределение и размера на сумите, раздадени от Фонда на фондовете по специализираните схеми за финансиране.

Към април 2021 г. ФМФИБ е избрал 17 различни посредници за изпълнение на финансовите инструменти, попадащи в обхвата на управляваните от дружеството мандати.

Приложение I към настоящото писмо представя изчерпателен списък на сключените от ФМФИБ оперативни споразумения с различните посредници във връзка с мандатите, предоставени от съответните Управляващи органи през програмния период 2014-2020 г. В допълнение, както е отбелязано по-горе, дружеството поема управлението на инструментите за финансов инженеринг по Оперативна програма "Регионално развитие" 2007-2013 г., първоначално структурирани и договорени от Европейската инвестиционна банка.

Следва да се отбележи, че всички споразумения на ФМФИБ предвиждат поетапно и постъпателно усвояване на договорените средства от страна на посредниците (т.нар. транширане), в съответствие с темпа на извършваните инвестиции.

Въпрос 2: За кои инструменти са дадени най-големите суми и кой ги управлява?

По долу са изброени най-големите финансови инструменти и информацията за възлагането на тяхното изпълнение:

- **Финансов инструмент за развитие на водния сектор:** Европейска банка за възстановяване и развитие (ЕБВР) е финансов посредник за инструментите за подпомагане на проекти на ВиК дружествата в страната, съфинансиран от ОПОС 2014-2020 г. по Приоритетна ос 1 Води на програмата. Договореният ресурс възлиза на 224.9 млн. лв., като ЕБВР е поела ангажимент да добави собствени средства в същия размер;
- **Фонд за градско развитие:**
 - ДЗЗД „Фонд за устойчиви градове“ (ДЗЗД ФУГ), финансов посредник, управляващ средствата за Фонд за градско развитие (ФГР) София и ФГР Юг по Оперативна програма „Региони в растеж“, с размер на публичния ресурс съответно 87.4 млн. лв. и 135.5 млн. лв. Посредникът осигурява собствени средства в допълнение на публичния ресурс в размер съответно на 55.0 млн. лв. и 85.3 млн. лв. Посредникът е консорциум, съставен от Обединена Българска Банка АД, Фонд ФЛАГ и Българска Консултантска Организация ЕООД;
 - „Регионален фонд за градско развитие“ АД (РФГР), изпълнител на ФГР-Север, с размер на публичния ресурс от 130.4 млн. лв. Посредникът осигурява собствени средства в размер на 82.1 млн. лв. Посредникът е дружество, мажоритарна собственост на Банка ДСК;

- *Портфейлна гаранция за таван на загубите за преодоляване на последствията от пандемията COVID-19:* Средствата се предоставят по Оперативна програма „Иновации и конкурентоспособност“ 2014 – 2020 г. Общият размер на публичния ресурс възлиза на 157.9 млн. лв. Портфейлът от гарантирани кредити се очаква да достигне приблизително 700 млн. лв. Одобрени посредници към момента на настоящото писмо: „Българо-американска кредитна банка“ АД, „Токуда Банк“ АД, „Първа инвестиционна банка“ АД, „Търговска банка Д“ АД, „Обединена българска банка“ АД, „Юробанк България“ АД, „Райфайзенбанк България“ ЕАД, „Банка ДСК“ АД.

- *Фонд Мецанин / Растеж:* „Силвърлайн партньрс“ ООД е посредник на фонда за дялови инвестиции „Мецанин/Растеж“, финансиран в размер на 75.3 млн. лв. със средства по Оперативна програма „Иновации и конкурентоспособност“ 2014-2020 г. Посредникът следва да привлече собствени средства и средства от независими частни инвеститори в размер на 26.0 млн. лв. Фонд мениджърът обединява утвърдени експерти от водещи фондове за рисковото финансиране в страната и в региона.

Предоставяме няколко примера за подкрепени проекти.

- *Библиотека и център за съвременно изкуство Бургас*

С финансиране от Фонд за устойчиви градове пустееща сграда в Бургас е превърната в Център за съвременно изкуство и най-голямата обществена библиотека в Югоизточна България, като проектът е завършен 2021 г. На четири етажа са обособени помещения за експозиции, зони за четене, детски отдел и интерактивна зала, зала за образователни курсове и зона за детско творчество. Предвиждат се провеждането на 3D видео уроци за ученици от 1 до 12 клас, иновативно обучение по STEM дисциплини и обучение на студенти от Медицинския факултет. Проектът е на обща стойност от близо 10 млн. лв. и се реализира с комбинирана подкрепа: безвъзмездна помощ, собствен принос на Община Бургас и инвестиционен кредит от Фонд за устойчиви градове на стойност 5.97 млн. лв., от които 3.52 млн. лв. са предоставени чрез ФМФИБ.

- *Парк „Възраждане“, изграждане на парк и термо-минерален рекреационен комплекс*

С финансиране, одобрено през май 2019 г., в размер на 5,3 млн. лв., ФУГ подпомогна за завършването в края на 2019 г. на проект за интегрирано и устойчиво градско възстановяване с бюджет от близо 10 млн. лв. Проектът е отличен сред трите най-добри такива в рамките на FI-CAMPUS Showcase Award 2019, част от най-машабния форум за финансови инструменти в Европа FI-CAMPUS 2019 за финансови инструменти под ЕСИФ, в Брюксел, Белгия, организиран от ЕИБ.

- *Реновиране на Клиника по изгаряния и пластична хирургия в „Пирогов“*

Проектът е на обща стойност от над 10 млн. лв. и е завършен в края на 2019 г. Предоставеното финансиране от ФУГР възлиза на 5,9 млн. лв., като в резултат се финансира цялостната реновация на клиниката и закупуване на медицинска техника.

Въпрос 3: Как са избрани мениджърите на инструментите с най-голям финансов ресурс на Фиф и колко са платените суми като възнаграждение за управление на отделните инструменти?

Посочените финансови посредници са избрани чрез провеждане на състезателна процедура с договаряне, по реда на Закона за обществените поръчки, като изключение прави възлагането на ЕБВР. Същото е по реда на чл. 38, ал. 4, буква б на Регламент (ЕС) 1303/2013, II).

Рамката за избор (т.е. критериите за подбор и критериите за възлагане) е съобразена изцяло с изискванията, посочени с член 7 на Делегиран регламент (ЕС) 480/2014, както и с приложимите регулаторни напътствия на ЕК. При изготвянето на рамката на избор на

финансови посредници по отношение на Фондовете за градско развитие дружеството бе подпомогнато от консултантски екип на Европейската Инвестиционна Банка.

Възнаграждението за управление на посочените посредници (а и на всички останали) е определено чрез открит, конкурентна процедура и са изцяло съобразени ограниченията и специфичните изисквания, посочени в чл.13 от Регламент (ЕС) 480/2014 г. Изключение по отношение на конкурентния подход е определянето на възнаграждението за управление на ЕБВР, предвид че възлагането е било директно.

За периода от подписване на съответните оперативни споразумения до датата на настоящото писмо, на посочените мениджъри на инструменти с най-голям финансов ресурс, изплатените от ФМФИБ суми като възнаграждение за управление на отделните инструменти са, както следва:

- ЕБВР: 280 418 лв. по споразумение от 4 октомври 2018 г.;
- ДЗЗД ФУГ: 178 292 лв. по управлението на ФГР Юг и 107 950 лв. по управлението на ФГР София;
- РФГР: 109 315 лв. по управлението на ФГР Север.

Споразуменията с ДЗЗД ФУГ и РФГР по отношение на трите ФГР са подписани на 20 септември 2018 г.

По финансов инструмент *Портфейлна гаранция за таван на загубите за преодоляване на последствията от пандемията COVID-19*, гаранционните продукти не предвиждат плащане на възнаграждение за управление към финансовите посредници.

Предвид че споразумението със Силверлайн Партньърс е подписано на 22 януари 2021 г., по същото не са изплащани суми за възнаграждение за управление. Първите средства в тази връзка ще бъдат изплатени след учредяването на Алтернативен инвестиционен фонд за изпълнение на финансовия инструмент.

Въпрос 4: Каква е усвояемостта на Фонд Юг и Север и как ФМФИБ контролира тази усвояемост?

Към датата на последната формална отчетност (т.е. към 31 март 2021г.), фондовете са одобрили и договорили финансиране с крайни получатели, както следва:

- ФГР Север: 22,3% (25.6 млн. лв.) от общия договорен с ФМФИБ публичен ресурс, допълнен със съответния размер на частни средства, за които е поет ангажимент по оперативното споразумение;
- ФГР Юг: 36% (42.9 млн. лв.) от общия договорен с ФМФИБ публичен ресурс, допълнен със съответния размер на частни средства, за които е поет ангажимент по оперативното споразумение.

Необходимо е да се отбележи, че всеки кредит включва и самоучастие на крайния получател, вследствие на което размерът на мобилизираните средства за инвестиции надвишава сбора на ангажираното публично и частно финансиране. В допълнение, немалка част от проектите са насочени към области като културна инфраструктура и подобряване на обекти със световно и национално културно-историческо наследство. Предвид характера на тези инвестиции (развитие на музеи, галерии, исторически паметници и т.н.), Оперативна програма „Региони в растеж“ осигури и безвъзмездни средства в комбинация с предоставеното кредитно финансиране от ФГР. Съответно, ефектът от интервенцията на финансовия инструмент се мултиплицира допълнително от гледна точка мобилизирано финансиране за подобряване на градска среда.

Организацията и контролната среда на ФМФИБ е базирана на дизайна и документите, изготвени от Европейската Инвестиционна Банка, Световна Банка и ЕБВР в рамките на широкообхватен консултантски проект, реализиран от тези организации.

Системата за управление и контрол, която ФМФИБ прилага, както по отношение на ФГР Юг и ФГР Север, така и по отношение на останалите финансови инструменти, включени в мандата на ФМФИБ, е изградена съобразно изискванията на приложимото

европейско и национално законодателство. Изпълнителна агенция „Одит на средствата от ЕС“, Одитен орган по чл. 123, параграф 4 от Регламент (ЕС) № 1303 извърши през 2016 г. оценка за съответствието на тази система с критериите за вътрешната среда за контрол, управление на риска, дейности за управление и контрол и мониторинг, определени в приложение XIII към Регламент (ЕС) № 1303/2013. Одитният орган потвърди, че във ФМФИБ са въведени необходимите и подходящи системи за управление и контрол, които да осигурят способността му да изпълнява възложените му отговорности като „фонд на фондовете“ по Финансовите споразумения с Управляващите органи съгласно посочените по-горе изисквания на европейското законодателство.

По отношение на посочените два фонда, най-съществените елементи от контролна среда са заложените по оперативното споразумение ключови показатели за ефективност и изпълнение, включително и предвидените санкции в случай на неизпълнение на тези показатели. Изпълнението на поетите ангажименти се проследява текущо на месечна база чрез стандартизирани форми за докладване и чрез провеждането на регулярни месечни срещи с посредниците. В допълнение, ФМФИБ участва като наблюдател без право на глас в Инвестиционните комитети на ФГР и проследява одобрението и модификациите на всички споразумения с крайни получатели. Поддържа се постоянна комуникация с Управляващия орган и други институции с оглед текущо адресиране на възникналите предизвикателства.

Последващият контрол на прилагането на ФГР е осигурено чрез процедурите по мониторинг на ФМФИБ, които включват минимум тримесечен преглед на документацията на фондовете по индивидуалните трансакции. В съответствие с приложимите регулации се извършва и верификация на разходите по реда, при всяко искане от посредниците за предоставяне на инвестиционен транс от общите договорени средства.

Следва да се има предвид, че изпълнението на Финансовите споразумения с Управляващите органи, чрез които е предоставен мандат на ФМФИБ да изпълнява финансовите инструменти в настоящия програмен период 2014–2020 г., подлежи на последващ контрол и проверка от страна на Управляващия орган, Одитния орган, Европейската комисия, Европейската сметна палата, включително и от страна на националните одитни органи.

Вярваме, че посочените по-горе механизми следва да дават увереност, че ФМФИБ полага всички дължими грижи за навременното, ефективно и ефикасно инвестиране на публичния ресурс, в съответствие с инвестиционната стратегия на инструмента, доверена от Управляващия орган на ОПРР 2014-2020 г.

В допълнение, ФМФИБ се припознава и участва в множество формати на ниво Европейски съюз като организация, демонстрираща добри практики. В рамките на инициативата „Fi-Compass“, Европейската инвестиционна банка отличил структурирането на ФГР като успешен пример при прилагане на финансовите инструменти от държавите членки.

Приложение: Справка по изпълнение на финансовите инструменти за програмен период 2014- 2020 г. към 31.03.2021 г.

МИНИСТЪР НА ФИНАНСИТЕ:

КИРИЛ АПАНИЕВ

ДОГОВОРЕН РЕСУРС ПО ФИНАНСОВИ ИНСТРУМЕНТИ ЗА ПРОГРАМЕН ПЕРИОД 2014-2020 ОТ ФМФИБ (в лева)

КЪМ 31.03.2021 Г.

Оперативна програма	Финансов инструмент	Финансов посредник	Договорени средства с Финансови посредници
1	2	3	5
ОПИК	Фонд за ускоряване и за начално финансиране	"Ню вижън 3" ООД	37 356 353
		"Иновейшън кепитъл" АД	37 840 382
		"Витоша Венчър Партньърс" ООД	49 192 496
	Фонд за рисков капитал	"Морнингсайд Хил" ООД	65 139 515
	Фонд Мецанин/Растеж	"Силвърлайн партньърс" ООД	75 299 455
	Портфейлни гаранции с таван на загубите за COVID	БАКБ	4 000 000
		Токуда	1 292 043
		ПИБ АД - Гаранции	22 000 000
		ДБанк - Гаранции	2 000 000
		ОББ-Гаранции	25 526 523
		Юробанк-Гаранции	32 213 671
		Райфайзенбанк -Гаранции	22 743 611
	Банка ДСК-Гаранция	16 000 000	
ОПИК			390 704 049
ОПРЧР	Микрокредитиране със споделен риск	СИС Кредит АД	3 900 000
		Микрофонд АД	5 000 000
		ПИБ АД	15 000 000

	Гаранции за микрокредитиране	Уникредит Булбанк	5 000 000
ОПРЧР			28 900 000
ОПРР	ФГР Северна България	"РФГР" АД	130 400 000
	ФГР Северна България - заеми	"РФГР" АД	118 200 000
	ФГР Северна България - гаранции	"РФГР" АД	12 200 000
	ФГР Южна България	ДЗЗД "ФУГ"	135 500 000
	ФГР Южна България - заеми	ДЗЗД "ФУГ"	122 800 000
	ФГР Южна България - гаранции	ДЗЗД "ФУГ"	12 700 000
	ФГР София	ДЗЗД "ФУГ"	87 400 000
	ФГР София - заеми	ДЗЗД "ФУГ"	79 200 000
	ФГР София - гаранции	ДЗЗД "ФУГ"	8 200 000
ОПРР			353 300 000
ОПОС	Води - Заеми	ЕБВР	144 946 561
	Води - Гаранции	ЕБВР	80 013 005
	Общо Води		224 959 566
	Отпадъци - Заеми		0
	Общо Отпадъци		0
ОПОС			224 959 566
ПРСР	Заеми		
ПРСР			0
ПМДР	Заеми		
ПМДР			0
ОБЩО СРЕДСТВА ЗА ФИ 2014-2020			997 863 615